

Vågan kommune
v/Johan Weydahl
Postboks 802
8305 Svolvær

MERKNAD – KOMMUNEPLAN FOR VÅGAN KOMMUNE, AREALDELEN

Norges klatreforbund (NKF) er en organisasjon med over 20.000 medlemmer, tilsluttet blant annet Norges idrettsforbund og Norsk Friluftsliv (NF). Et av arbeidsfeltene til NKF er natur og friluftsliv, hvor vi arbeider for å ivareta klatremuligheter, og å sikre allemannsretten og konfliktfri atkomst til klatreområder.

NKF er ikke blitt tilskrevet som høringspart, og det har heller ikke de lokale klatreklubbene i Lofoten, selv om foreslått arealdel påvirker viktige klatreområder i svært stor grad. Dette er grunnen til at vi ikke kom med noe innspill ved første gangs høring. På bakgrunn av tips fra enkeltpersoner har vi nå blitt oppmerksom på at det foregår en rullering av kommuneplanens arealdel, og at deler av denne berører viktige klatreområder.

Klatring og friluftsliv ved Festvåg

Området ved Festvåg har en svært stor verdi for klatrere. I områdene som i arealdelen er omtalt som BFT3.1 og BFT3.2 er det i sommerhalvåret svært mye telting. Rundt disse områdene, og i området omtalt som BIA3.1 er det flere klipper hvor det foregår klatring. Kvaliteten på klatringen her er svært høy, og området er ikke bare kjent nasjonalt, men også internasjonalt. Det er utgitt flere guidebøker for klatring i Lofoten, på engelsk, og her er området ved Festvåg sentralt. Kvaliteten på klatreområdene her er et viktig grunnlag for suksessen til flere turistbedrifter i Henningsvær.

Kombinasjonen av klatring med svært høy kvalitet, enkel tilgjengelighet, og gode teltplasser i utmark finner man ikke mange steder i Norge. I hovedsak er det 3 slike områder i Norge, hvorav Festvåg er ett. De andre er Kalle, også i Vågan kommune, og Hægefjell i Nissedal.

Mengden av telting i utmark ved Festvåg har også noen negative sider. Ettersom det ikke finnes noe sanitæranlegg gjør hver enkelt sitt fornødne hvor det skulle passe. Dette er kanskje det største problemet i området. I tillegg er organiseringen av parkering noe som burde sees nærmere på.

Kunnskapsgrunnlaget

I plandokumentene kan det synes som om kunnskapsgrunnlaget er begrenset når det gjelder viktigheten av Festvåg som friluftsområde. Det fremgår av ulike dokumenter og innspill til planen at arbeidet med kartlegging og verdisetting av friluftsområder i Vågan kommune ikke er ferdigstilt. Dette kan muligens forklare at kunnskapsgrunnlaget er begrenset.

NKF kjenner godt til veilederen for arbeidet med kartlegging og verdisetting av friluftsområder, M98-2013. Området ved Festvåg overoppfyller kriteriene for kategorien

«svært viktig friluftsområde». Området har nasjonal viktighet, noe også Fylkesmannen i Nordland har kommentert ved sin merknad til førstegangsbehandling, datert 14.10.16.

Konsekvensutredningen (KU)

Manglende kunnskapsgrunnlag synes også å påvirke KU'en. Vi ønsker å kommentere dette helt konkret.

- For delområde BFT3.1 og BFT3.2

Under tema for nærmiljø, grønnstruktur og friluftsliv er det vist at området har en middels verdi. Dette mener vi må være en feil vurdering ettersom området er et nasjonalt viktig friluftsområde, og i en ferdigstilt kartlegging av friluftsområdene ville hatt kategorien «svært viktig friluftsområde».

Videre er det angitt at endringen som er foreslått vil gi en liten positiv konsekvens. For oss fremstår det som uforståelig at det skal kunne være noen positive konsekvenser for friluftsliv å endre fra LNF til næringsformål. Det er med tekst angitt at tilgangen til området skal sikres i planarbeid, i og med at bestemmelsene til arealdelen angir et plankrav. Denne tilgangen sikres betydelig bedre dersom området forblir et LNF-område som idag. Endringene vil gjøre at det for friluftslivet vil være store negative konsekvenser, og dette mener vi må justeres i KU'en.

- For delområde BIA3.1

Under tema for nærmiljø, grønnstruktur og friluftsliv er det angitt at området er i bruk som turområde til fjells og bading. I tillegg foregår det klatring i akkurat dette området. I likhet med resterende klipper i dette området, så er denne klatringen av nasjonal verdi. Verdisettingen bør derfor endres til «stor verdi».

Det er videre angitt at installasjoner i dette området vil svekke opplevelsen, og at landskapet vil få endret kvalitet. Dette er vi enige i. Men i tillegg så vil en via ferrata i dette området komme i direkte konflikt med de klatreruter i akkurat denne klippen fra før. For å forstå hva slike klatreruter er kan man på sett og vis sidestille dem med merkede turstier. Dersom det etableres en via ferrata her vil man ikke lengre kunne bruke disse klatrerutene. Av den grunn mener i at vurderingen av konsekvenser må endres til «store negative konsekvenser».

Næring og turistformål, Festvåg, BFT3.1 og BFT3.2

Det som er foreslått i forslag til arealdelen er å omgjøre et nasjonalt viktig friluftsområde, som også er kjent internasjonalt, til et område for næring/turisme. Dette vil fjerne mulighetene for allment friluftsliv. En slik omgjøring er direkte i strid med regjeringens dokument «Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging», hvor det er beskrevet at kommunen skal identifisere og ivareta viktige verdier for friluftslivet. Det er også i strid med den regionale planen for Nordland 2013-2025, hvor det er angitt:

Viktige friluftslivsområder, lokalt og regionalt, skal sikres som ressurs og grunnlag for å ivareta de unike mulighetene Nordland har som aktivitets- og opplevelsesarena.

Det er viktig at det blir ryddet opp i de utfordringene som er knyttet til det omfattende friluftslivet i dette området, spesielt knyttet til sanitære forhold og parkering. Men å etablere en campingplass, slik forslaget til arealdel nå hjemler, er etter vår oppfatning feil løsning. Et plankrav endrer ikke på forutsetningen, ettersom arealbruken avsettes i arealdelen. I en eventuell reguleringsprosess blir da formålet å bøte på skaden. Fylkesmannen har i sitt tidligere innspill, datert 14.10.16 vist til hvordan utfordringene kan løses uten at det får

negative konsekvenser for friluftslivet. Løsningene som Fylkesmannen skisserer bør gjennomgå grundig en gang til før det fattes endelig vedtak i denne saken.

Aktivitetsområde, Festvåg, BIA3.1

Også i dette området er det foreslått å fortrenge det allmenne friluftslivet til fordel for private næringsinteresser. Som vi har nevnt tidligere i vår merknad så vil etablering av en via ferrata komme i direkte konflikt med etablerte klatreruter. NKF ønsker at klatrerutene som er i Festvåg i dag ikke blir ødelagt av tilrettelegging for turisme. Dersom det skal tilrettelegges for en via ferrata eller taubaneaktivitet i denne delen av Lofoten, så bør dette gjøres i områder hvor det ikke ødelegger for allment friluftsliv. Vi anbefaler at Vågan kommune tar kontakt med Lofoten Tindeklubb som sitter med de beste kunnskaper om hvor det drives klatring som allment friluftsliv pr. i dag, og som da også kan gi innspill på hvor det vil kunne være en konflikt.

Konklusjon

NKF mener at Vågan kommune bør ivareta de nasjonalt viktige friluftsområdene ved Festvåg. Dette kan på en god måte gjøres ved å fjerne delområde BFT3.1, BFT3.2 og BIA3.1, og avsette disse områdene til LNF(R) med hensynssone friluftsliv. Videre bør det gis bestemmelser til LNF(R) som sikrer muligheter for etablering av en sanitærløsning og parkering knyttet til friluftsområdene ved Festvåg.

Med hilsen

Stein Tronstad
President NKF

Jonny Grundeland
Leder fjellkomiteen, NKF